

KAINUUN
YMPÄRISTÖKESKUS

Kainuun ympäristökeskus

PL 115
87101 Kajaani
puh. 08-61631

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen 27.7.2007
Dnro KAI-2007-Y-88

ASIA

Pilaantuneen alueen puhdistamista koskeva ympäristönsuojelulain 78 §:n mukainen ilmoitus.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Neste Markkinointi Oy,
Liikennepalvelut, Suomi,
Kiinteistöpalvelut
PL 95
00095 Neste Oil

yhteyshenkilö:
Erkki Ristola
puh. 050-458 5795

PUHDISTETTAVA ALUE

Puhdistettava alue sijaitsee UPM-Kymmene Oyj:n Kajaanin tehdaskiinteistön alueella (kiinteistörekisteri 205-7-1-4). Dieselasema on Neste Markkinointi Oy:n hallinnoima. Asema sijaitsee teollisuusalueella. Kohde ei ole pohjavesialueella.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Kainuun ympäristökeskuksen käsiteltäväksi 25.5.2007.

ILMOITUS

Yleistä

Jakeluasema on rakennettu vuonna 2003. Ennen rakentamista alueella tehtiin ympäristöselvitys. Neste markkinointi Oy:llä on tarkoitus purkaa käytössä oleva jakeluasema ja kunnostaa kohteen maaperä. Asema muodostuu yhdestä maanalaisesta 2-vaippasäiliöstä ja jakelulaitteista, jotka on sijoitettu mittarikatokseen. Säiliö on osastoitu 60 m³:n säiliö, jossa varastoidaan sekä poltto- että dieselöljyä. Mittarikatos, jossa sijaitsevat jakelulaitteet ja automaatti, on sijoitettu betonilaatalle. Sama betonilaatta toimii säiliön täyttöalueena ja sille on sijoitettu säiliön täyttöyhdekaivot, huoltoluukut, ilmaputket sekä paisunta-astiat.

Betonilaatalla on pintavesikaivot, jotka on viemäroity aseman eteläpuolella olevaan öljynerottimeen. Erottimesta on purku näytteenotto- ja sulkuventtiilikauvon kautta tehdasalueen viemärointiin.

Pilaantumisen tutkiminen

Tutkimuskohteessa tehtiin kairauksia 7.5.2007. Maanäytteet otettiin monitoimikairalla ns. auger-tekniikalla, jolloin maaperästä saadaan jatkuva näytesarja. Alueelle tehtiin 3 tutkimuspistettä. Tutkimuspisteet sijoitettiin öljynerotuskaivon sijoitusalueelle, mittarikatoksen länsipuolelle sekä katoksen ja säiliön väliselle alueelle. Yhteen pisteeseen sijoitettiin myös pohjavesiputki vesinäytteenottoa ja pohjavesipinnanmittausta varten.

Kolmesta näytteestä ja yhdestä pohjavesinäytteestä määritettiin keskitislepitoisuudet. Analysoiduissa maanäytteissä ei havaittu keskitisleitä. Pitoisuudet olivat alle analyysitarkkuusrajan. Pohjavesinäytteessä keskitisleiden pitoisuus oli 180 µg/l.

Ennakkotutkimuksissa vuonna 2003 maaperän keskitislepitoisuudet jäivät alle alemman ohje-arvotason samoin kuin PAH-pitoisuudet. Maaperän metallipitoisuudet olivat luontaisella tasolla. Pohjaveden mineraaliöljypitoisuus oli koholla. Havaittu pitoisuus oli 5900 µg/l.

Yhteenvedo tutkimustuloksista:

Jakelualueen maaperässä ei ole havaittu maaperän pilaantuneisuutta. Ennen dieselaseman käyttöönottoa vuonna 2003 suoritettu tutkimukseen verrattuna pohjaveden keskitislepitoisuudet ovat pudonneet selvästi. Tämä voi johtua esim. aikaisemmin havaitun kohonneen pitoisuuden laimenemisena pohjavesivirtauksen mukana tai ainoastaan pistemäisestä havainnosta vuonna 2003.

Jakelutoimintaa on harjoitettu kohteessa suhteellisen vähän aikaa ja asema on rakennettu ympäristötekniisesti hyvin, joten polttoaineen jakelutoiminta ei ole aiheuttanut maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Vuonna 2003 havaittu kohonnut pohjaveden öljyhiilivetyypitoisuus on peräisin mahdollisesti muusta alueella aikaisemmin harjoitetusta toiminnasta.

Kunnostustoimenpiteet

Tutkimusten perusteella aseman purkutöiden yhteydessä ei todennäköisesti jouduta suorittamaan mittavia pilaantuneen maaperän tai pohjaveden kunnostustoimia. Purkutöiden yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta lähinnä tarkkaillaan ja seurataan ja tarvittaessa tehdään massanvaihto. Mahdolliset pilaantuneet maat toimitetaan luvalliseen vastaanottoipaikkaan.

Kohdekohtainen riskitarkastelu

Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen kunnostuksella ei saavuteta tavoitepitoisuuksia, laaditaan riskitarkastelu. Siinä arvioidaan aiheutuuko jäljellä jäävistä pitoisuuksista vaaraa ympäristölle ja terveydelle ja voidaanko maaperä tältä osin jättää puhdistumaan luontaisesti vai tarvitaanko aktiivisia toimenpiteitä.

ASIAN KÄSITTELYN TAUSTAA

Hankitut lausunnot

Kainuun ympäristökeskus on pyytänyt viranhaltijalausuntoa Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, joka esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kajaanin kaupungilla ei ole huomautettavaa Neste Markkinointi Oy:n tekemästä ilmoituksesta, joka koskee maaperän puhdistamista UPM-Kymmenen Oyj:n Kajaanin tehdaskiinteistöllä sijaitsevaa jakeluaseman aluetta.

Kajaanin kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt jakeluasemalle ympäristöluvan 21.8.2003. Lupaehdon numero 12 mukaan toiminnan loputtua polttoainesäiliöt ja -putkistot tulee poistaa ja täyttöpaikan ja mittarikentän alueelta tulee tehdä selvitys maaperän pilaantumisesta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn alueen puhdistussuunnitelman ja sen toteutuksen, mikäli maaperän kunnostustöitä joudutaan tekemään jakeluaseman purkutöiden yhteydessä. Puhdistustöissä on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Puhdistustöiden aloittaminen, valvonnasta vastaavan henkilön nimi yhteystietoineen ja työn kulun mahdolliset muutokset on ilmoitettava etukäteen Kainuun ympäristökeskuksen ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille. Ennen puhdistustöiden aloittamista on pidettävä töiden aloituskokous, johon kutsutaan kiinteistön omistaja, haltija sekä Kainuun ympäristökeskuksen että Kajaanin kaupungin edustaja.
2. Puhdistusvaatimuksena on pidettävä alemmaa ohjearvotasoa (300 mg/kg), mikäli se on kohtuudella saavutettavissa. Mikäli puhdistustyön aikana ilmenee, että pilaantunut alue on selvästi oletettua laajempi, tulee asiasta ilmoittaa Kainuun ympäristökeskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
3. Puhdistus toteutetaan massanvaihtona. Pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa kaatopaikalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantuneita maita. Maamassojen sijoittamisesta kaatopaikoille on oltava etukäteen yhteydessä kaatopaikkojen ylläpitäjiin.
4. Puhdistustyömaa tulee järjestää siten, että poistettavat ja kiinteistölle jäävät massat pidetään erillään. Poistettavista maamassoista ja jätteistä tulee pitää kirjaa. Jos alueelta löytyy ongelmajätteitä, on niiden poistosta laadittava lisäksi siirtoasiakirja. Puhdistustyö on toteutettava aiheuttamatta tarpeetonta ympäristö- tai terveyshaittaa.
5. Kaivannoista mahdollisesti poistettavat öljyiset vedet on käsiteltävä asianmukaisesti. Ennen kunnostustöiden aloittamista on selvítettävä, miten öljyiset vedet käsitellään kunnostustöiden aikana.
6. Kunnostuksen tai jakeluaseman purkutöiden jälkeinen loppuraportti tulee toimittaa Kainuun ympäristökeskukseen kahtena kappaleena kolmen kuukauden kuluessa puhdistustöiden päättymisestä. Loppuraportti on toimitettava tiedoksi myös Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kainuun ympäristökeskus hyväksyy loppuraportin erillisellä kirjeellä.

PERUSTELUT

Ympäristösuojelulainsäädännön voimaantulosta annetun lain 22 §:n perusteella ennen ympäristösuojelulain voimaantuloa tapahtuneeseen maaperän pilaantumiseen sovelletaan ympäristösuojelulain 12 luvun säännöksiä, jos pilaantuminen on aiheutettu jätelain voimaan tulon 1.1.1994 jälkeen. Jätelain 77 §:n mukaan roskaamiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen lain voimaantuloa, sovelletaan jätelain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tässä tapauksessa pilaantumisen voidaan katsoa tapahtuneen ennen vuotta 1994, joten pilaantuneen maan puhdistukseen sovelletaan jätelain 77 §:n mukaisesti aiemmin voimassa olleita säännöksiä eli mm. jätehuoltolakia. Pilaantuneen maan puhdistamisesta määrää kuitenkin alueellinen ympäristökeskus. Asian käsittelyyn ja menettelyyn sovelletaan aina ympäristönsuojelulakia. Asia on käsitelty 1.3.2000 voimaan tulleen ympäristösuojelulain 78 §:n mukaisena ilmoituksena, koska pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty ja puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Kainuun ympäristökeskus katsoo, että puhdistusvaatimuksena on pidettävä alempaa ohje-arvotasoa, mikäli se on kohtuudella saavutettavissa. Alueella on nykyisin teollista toimintaa, mutta polttonesteiden jakelu alueella loppuu, joten alueen käyttötarkoitus voi myöhemmin muuttua.

Alueelta mahdollisesti löytyvät ongelmajätteet luokitellaan ympäristöministeriön asetuksen yleisimpien jätteiden ja ongelmajätteiden luettelon (1129/2001) mukaan ongelmajätteiksi, joiden käsittely ja siirtäminen edellyttää ongelmajätteiden käsittelyssä ja siirtämisessä noudatettavaa käytäntöä.

Töiden aloittamisesta ilmoittaminen sekä kirjanpito- ja raportointivelvoitteet ovat tarpeen muun muassa viranomaisvalvonnan ja tietojen tallennuksen kannalta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 53, 54, 63, 75, 78, 83 ja 96 §

Ympäristönsuojeluasetus 24 - 27 §

Jätelaki 3, 15, 77 §

Jäteasetus 3, 3a, 7 §

Laki ympäristönsuojelulainsäädännön voimaantulosta (113/2000) 19, 22 §

Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

Ympäristöministeriön päätös yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001)

Valtioneuvoston päätös (659/1996) ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

MAKSU

Maksu on 430 euroa.

Maksun perusteena on käytetty ympäristöministeriön asetusta alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (N:o 1387/2006), jonka mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelyä koskevan päätöksen maksu on 43 euroa kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Asian käsittelyyn on kulunut aikaa 10 tuntia.

PÄÄTÖS

Hakijalle

TIEDOKSI

Kajaanin kaupunki

Suomen ympäristökeskus/sähköisesti

ILMOITTAMINEN KUNNAN ILMOITUSTAULULLA

Kainuun ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla YSL 54 §:n mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoite on liitteenä.

Osastopäällikön estyneenä ollessa
ylitarkastaja

Unto Ritvanen

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

LIITTEET

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ympäristökeskuksen päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valitusaika päättyy 31.8.2007.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamoon. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kainuun ympäristökeskuksen osoite

Postiosoite

PL 115
87101 KAJAANI

Käyntiosoite

Kalliokatu 4
87100 KAJAANI

Fax

(08) 616 3629

Sähköposti

kirjaamo.kai@ymparisto.fi

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 VAASA)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

- Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valitus-kirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 82 euroa, ellei valittaja tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.